Ögonbesvär

Ögoninflammation

Det är vanligt att få en ögoninflammation, oftast i samband med en förkylning. Inflammationen läker oftast inom fem dagar utan behandling med läkemedel.

Vid ögoninflammation kan ena ögat eller båda ögonen bli röda och kännas svullna. Det är vanligt att det bildas en klibbig vätska som kallas var.

Sjukdomen smittar lättast mellan barn som leker och umgås mycket nära varandra, till exempel på förskolan. Äldre barn och vuxna har inte samma närkontakt men kan också smitta varandra. Det kan till exempel vara genom kramar, handskakningar eller beröringar, där du får virus eller bakterier på händerna och sedan gnuggar dig i ögonen.

Läs mer om vad röda och irriterade ögon hos vuxna kan bero på.

Vad är en ögoninflammation?

Ögoninflammation betyder att det blivit en inflammation i ögats bindehinna. Det är den tunna och genomskinliga slemhinna som täcker ögonvitan och insidan av ögonlocken.

Ögoninflammation kallas också konjunktivit.

Virus och bakterier kan komma in i ögat

Ögoninflammation beror oftast på att du har fått en<u>infektion</u> i ögat. En infektion orsakas av att ett så kallat smittämne angriper kroppen. De vanligaste smittämnena är virus och bakterier. Inflammationen är ett sätt för kroppen att försvara sig mot smittoämnena.

Det är vanligt att få en ögoninflammation i samband med enförkylning.

Allergi, skräp eller skada på ögat

En ögoninflammation kan också bero på följande:

- Du har fått en allergisk reaktion.
- Du har fått skräp i ögat.
- Ögat har blivit skadat.

Symtom

Det är vanligt att ha ett eller flera av de här besvären när du har en ögoninflammation:

- Ögat klibbar igen på grund av att det bildas en kladdig vätska i ögat, som kallas var.
- Ögonvitan blir röd och irriterad.
- Ögat blir svullet.
- Det kan kännas som om det skaver i ögat.

Du har ofta röda och rinnande ögon i några dagar innan det börjar bildas var.

Det är vanligast att få inflammationen i båda ögonen. Ibland finns inflammationen först i ena ögat.

Nyfödda barn

Nyfödda barn kan ha lite kladd i ögonen utan att det är en ögoninflammation. Det beror på att de har trängre tårkanaler än äldre barn och vuxna. De är då inte röda i ögonen. Kladdet kallas sekret och är lite mer genomskinligt än var.

Ibland kan nyfödda barn få röda eller svullna ögon, eller ha mycket var. Då har barnet smittats av en sjukdom vid förlossningen, till exempeklamydia. Barnet behöver behandling omedelbart.

När och var ska jag söka vård?

Ögoninflammationen går oftast över av sig själv inom fem dagar.

Kontakta genast en <u>vårdcentral</u> eller en <u>jouröppen mottagning</u> om du har ett eller flera av de här besvären:

- Ögat eller ögonen har en mycket kraftig inflammation och det bildas mycket var.
- Inflammationen går inte över inom fem dagar.
- Du är känslig för ljus.
- Du har svåra besvär i bara det ena ögat.
- Ögat blir rött samtidigt som det bildas blåsor i ansiktet.
- Ögat blir rött samtidigt som det gör ont och skaver i ögat.
- Ögat blir rött samtidigt som synen blir sämre.

Om det är natt kan du vänta tills mottagningen öppnar.

Om det är bråttom

Sök vård på en akutmottagning om något av det här stämmer:

- Ögat blir rött, samtidigt som du får nedsatt syn och det gör ont i ögat.
- Ett barn som är yngre än en månad har variga, svullna eller röda ögon, eller blåsor runt ögonen.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha sjukvårdsrådgivning. Då kan du få hjälp att bedöma symtom eller hjälp med var du kan söka vård.

Film: Så tvättar du ögat vid ögoninflammation						

Filmen visar hur du tvättar ögat vid ögoninflammation.

Video: //play.mediaflowpro.com/ovp/14/03CCUKCWXA?theme=Filmen visar hur du tvättar ögat vid ögoninflammation.

Vad kan jag göra själv?

Du kan oftast behandla en ögoninflammation själv på olika sätt. En ögoninflammation som gör att det bildas var i ögat brukar gå över inom fem dagar om du tvättar ögonlocken och ögonfransarna. Varet är oftast gult eller gulgrönt och tjockt.

Gör så här för att tvätta bort var och kladd:

- Tvätta händerna noga.
- Tvätta ögat med till exempel ett miukt papper eller en bomullstuss fuktad i liummet vatten.
- Tvätta från den yttre ögonvrån mot den inre ögonvrån. Bakterier och kladd brukar fastna längst in i ögonvrån mot näsan, där tårarna rinner ut. Genom att tvätta från yttre
 ögonvrån och in mot näsan undviker du att få in bakterier och kladd i ögat.
- Kasta sedan det du har tvättat med i papperskorgen för att minska smittorisken.

Om ögonen klibbar ihop

Gör så här om ögonen klibbar ihop:

- Blöt en bomullstuss eller kompress med ljummet vatten.
- Lägg kompressen på ögat någon eller några minuter så brukar varet lösas upp och lossna lite.
- Torka bort varet.

Torka bort kladd på nyfödda barn

Du kan torka bort det genomskinliga kladdet från det nyfödda barnets ögon med mjukt papper. Men du ska inte behandla barnet själv om hen har mycket var i ögonen, eller har röda eller svullna ögon. Då ska du kontakta vården direkt.

Ögonsalva för vuxna

Du som är vuxen kan pröva att använda receptfri ögonsalva som finns att köpa på apotek. Det finns flera sorters salvor som verkar på olika sätt. Personalen på apoteket kan ge råd om vilken salva som passar bäst för dina besvär. Följ noga instruktionerna på förpackningen för hur du ska använda salvan.

För barn räcker det oftast med att tvätta ögonen ordentligt.

Så undviker du att bli smittad eller smitta andra

Ögoninfektioner sprids lätt. Det finns flera saker du kan göra för att undvika att bli smittad eller sprida viruset.

Tvätta händerna

Det är bra att vara noggrann med att tvätta händerna. Det gäller framför allt om många i din omgivning är förkylda. Då minskar risken för att ögoninfektioner ska spridas.

Läs om hur du tvättar händerna.

Byt örngott ofta, använd egen handduk och låna inte smink

Gör så här för att minska smittrisken:

- Byt örngott ofta
- Använd en egen handduk och byt handduk ofta. Hemma är det bra om varje familjemedlem har en egen handduk.
- Prata med personalen på förskolan eller familjedaghemmet så att barnet får en egen handduk eller kan använda pappersservetter.
- Du som går till en arbetsplats eller skola kan använda pappersservetter för engångsbruk.
- Använd ditt eget ögonsmink. Låna till exempel inte mascara av andra.

Du kan träffa andra personer även om du har en ögoninflammation, om du är noga med att inte föra smittan vidare.

Kan barn gå till förskolan eller skolan?

Sjukdomen smittar lättast mellan barn som leker och umgås mycket nära varandra, till exempel på förskolan. Smittan sprids bland annat när barnet gnuggar sig i ögonen och sedan tar på leksaker eller på andra barn.

Barn med mycket besvär bör stanna hemma från förskolan

Ett barn som har en ögoninflammation med mycket var behöver få ögat tvättat flera gånger om dagen. Då behöver barnet stanna hemma från förskolan. Det gäller också om hen mår bra i övrigt. Ögoninflammationen smittar också lättare när det finns mycket var.

Vänta tills inflammationen har läkt

Barnet kan gå tillbaka till barngruppen när den kraftiga inflammationen har läkt och ögat inte är så varigt längre.

Det gäller också barn som har fått behandling med antibiotikadroppar eller salva i två dagar, om barnet orkar och mår bra i övrigt.

Ibland kan barnet gå till förskolan

Barn behöver inte vara hemma från förskolan om barnet har röda ögon och lite kladdiga ögon på morgonen men inte under resten av dagen. Det gäller om barnet mår bra för övrigt.

Barn som har ögonbesvär som beror påallergi behöver inte vara hemma

Skolbarn kan ibland behöva stanna hemma

Skolbarn har inte samma närkontakt som yngre barn. Därför är smittrisken mindre för skolbarn. Men barnet kan behöva vara hemma om det är en kraftig ögoninfektion och ögonen är irriterade.

Behandling

Det behövs oftast ingen behandling vid ögoninflammation. Det viktiga är att du tvättar ögonen ordentligt. Det gäller både när ögoninflammationen beror på virus och när den beror på bakterier.

Läkemedel om besvären beror på bakterier

lbland kan du få behandling med antibiotikadroppar eller ögonsalva. Du får salvan på recept om läkaren har konstaterat att ögoninflammationen beror på bakterier, och om inflammationen inte har gått över med hjälp av rengöring.

Viktigt att ta hela behandlingen

Efter två dagars behandling med antibiotika smittar ögoninflammationen inte längre. Det gäller både vuxna och barn. Det är viktigt att du tar ögondropparna så länge som läkaren har angivit på förpackningen. Annars finns det risk att du får tillbaka ögoninflammation.

Om besvären inte går över

Vissa virusinfektioner går inte över av sig själv. Ett exempel är<u>herpesvirus i ögat</u>. Då behöver du behandling.

MER PÅ 1177.SE

- Förkylning hos barn
- Infektioner hos barn -

smittguide

- Förkylning
- Röda ögon
- Skräp eller frätande ämne i ögat
- Inflammation och infektion
- Ögonskador

Senast uppdaterad:

2024-06-28

Redaktör:

Peter Tuominen, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare

Ylva Friberg Riad, ögonläkare, Ögonkliniken Skaraborgs sjukhus , Skövde

Fotograf:

Emma Hasselgren, 1177.se, nationella redaktionen

Filmproduktion 2024::

Louise Engström, Redaktör, 1177.se, nationella redaktionen

Mer på 1177.se

Allergier och överkänslighet

Här kan du läsa mer om allergier och överkänslighet.

Förkylning hos barn

Förkylning är en infektion i näsan, halsen eller svalget. Den orsakas nästan alltid av ett virus. Förkylning brukar gå över av sig själv, men det finns saker du kan göra för att lindra symtomen.

<u>Pollenallergi</u>

Pollenallergi ger besvär som röda och kliande ögon, nästäppa, upprepade nysningar och rinnsnuva. Hur svåra besvär du får beror på hur känslig du är och hur mycket och vilka typer av pollen som finns i luften.

1177 - tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

1177 på flera språk I	
Om 1177	
Kontakt I	
Behandling av personuppgifter	
Hantering av kakor	
Inställningar för kakor	
1177 – en tjänst från <u>Inera.</u>	